

Czasownik. Informacje ogólne

Podstawą czasowników sanskryckich jest tzw. pierwiastek/rdzeń, od którego tworzy się poszczególne formy. Wszystkie pierwiastki czasownikowe w sanskrycie dzielą się na dwie koniugacje:

1. tematyczną
2. atematyczną

Dodatkowo, wszystkie pierwiastki dzielą się na 10 klas.

Koniugacja 1 obejmuje klasy 1,4, 6 i 10, a koniugacja 2 pozostałych sześć klas (2, 3, 5, 7, 8, 9).

Budowa rdzenia nie zdradza przynależności do konkretnej klasy.

Klasę pierwiastka rozpoznać można po wzorcowej formie czasownika, którą jest 3. osoba *singularis praesentis* (3. osoba liczby pojedynczej czasu teraźniejszego).

Niektóre pierwiastki należą do więcej niż jednej klasy, czyli mogą tworzyć formy osobowe według więcej niż jednego modelu.

W odmianie czasowników występują dwa podstawowe zestawy końcówek koniugacyjnych, tzw. końcówki czynne (*parasmaipada*, P) i końcówki *medii* (*ātmanepada*, Ā). W stronie czynnej większość czasowników tworzy poszczególne formy przy użyciu tylko końcówek P lub tylko końcówek Ā. Formy wybranych czasowników można tworzyć zarówno przy użyciu końcówek P, jak i Ā. W stronie biernej wszystkie czasowniki tworzone są przy użyciu końcówek Ā.

Podstawowe informacje na temat czasownika – przykład:

√ तुद् तुदति 6 P „bić”, „uderzać”

Pierwiastek: तुद्

Forma wzorcowa: तुदति

Temat *praesentis*: तुद्

Klasa: 6 (koniugacja tematyczna)

Strona: P (przyjmuje końcówki P)

Znaczenie: „bić”, „uderzać”